

videnskabelige og det praktiske Ansvar for en Husøkonomiskoles Ledelse — og derfor er Samarbejdet med Landbohøjskolen efter min Mening den eneste Hjælp for Øjeblikket; saa vil Tiden vise, hvorledes det vil udvikle sig.

Paa Husmoderskolen skulde Eleverne lære at lave billig og velmagende Mad, lære Økonomi og Properhed — og have 4 Timers praktisk og 4 Timers teoretisk Undervisning daglig samt en Times Gymnastik. For Lærerne kunde der desuden senere oprettes særskilte Fortsættelseskursus f. Eks. i Sygepleje, Ølbrygning og Bagning. Den praktiske Undervisning skal være videnskabelig begrundet, at den kan bringe Forstaaelse af Arbejdet, thi selv den, der ved mest, ved for lidt. Vor Folkeernæring skal forbedres, for at vi kan blive en sund Slægt; jeg tænkte paa før, da jeg saa de smukke stærke Heste, om de Folk, der ejede dem, havde passet deres Børn ligesaa godt; en Hest faar Lov til at blive fuldvoksen, før den bliver forlangt til Arbejde; Børn mange Gange ikke, og de maa dog slet ikke overanstreges hverken aandeligt eller legemligt.

I den derpaa følgende Forhandling deltog:

*Skolestander Tuxen:* „Med megen Interesse har vi hørt Foredraget, men vi staar lidt fremmede for det Spørgsmaal her hjemme. Jeg tror, det meste er rigtigt, noget er vist sagt lidt vel stærkt. Jeg tror nemlig, at vi skal se med lidt mere Respekt paa det Arbejde, en Husmoder udfører. Vi Mænd har med Hensyn til vore Husdyr kunnet lade Naturen raade for det meste, men med Hensyn til Menneskets Ernæring har Husmoderen en længere Praksis at se tilbage paa. Nutidens Kvinder er konservative, de staar ligesom vore dygtige gamle Mejsersker stod overfor de moderne Mejerimaskiner. Vore Husmødre forsømte efter min Mening en god Lejlighed for nogle Aar tilbage; Docent Fjord var til at begynde med Køkkenvidenskabsmand, ham skulde Kvinderne have holdt fast ved, han lærte dem jo f. Eks. Høkgning. Men saa opdagede vi Mænd ham, vi spurgte ham til Raads flere Gange, f. Eks. hvordan vi skulde opbevare Is, og da vi lærte, at han gav gode svar, pressede vi ham og hvilede ikke, før han blev vor Mand. Og naar de gode Husmødre siger: „Vi kan intet“, saa vil vi svare: „I kan meget mere end I tror, men vil I have det sidste til Eders Kundskaber, saa spørg, spørg! hvor I kan faa gode svar.“

*Professor Oppermann:* „Jeg synes, at vi skylder Fru Berg-Nielsen Tak for Foredraget, og jeg synes ikke, vi kan nøjes med den gammeldags Husførelse; den maa ogsaa følge med Tiden. Vi trænger til gode Tjenestepiger, men endnu mere til gode Husmødre, de er ikke saa dygtige, som de burde være. Tit har jeg syntes, at Svinene paa Landet havde det bedre end Menneskene. Økonomisk og hygiejnisk Madlavning, som Fru B. B. Nielsen talte om, er en enkelt Side af Husøkonomiskolens Virksomhed, der skal være en særlig Husholdningslære ligesom vi har Landbrugs- og Havebrugslære. Der skal ikke saa lidt teoretisk Undervisning til for at bringe Forstaaelse af Hjemmets Indretning og den bedste Husførelse; og paa en saadan Skole kunde Arbejdsredskaber — godt og daarligt — hvad der kommer i Handelen, blive prøvet. Saa fik vi maaske noget mindre Reklame om de nye Ting, men bedre Beskæftigelse paa, hvad de virkelig duede til og var værd.“

*Godsejer Tvedter* (Sekretær for det kgl. Selskab for Norges Vel) gav derefter en interessant, udførlig Beretning om Husholdningsskolernes Indretning i Norge. I forrige Tider maatte en Gaardmands kone sende sin Datter til Byen for at lære Husholdning paa en Restauration; men Husførelsen derefter blev ikke økonomisk.

Saa fandt de paa at oprette Husholdningsskoler rundt om paa Landet. Udgiften er ca. 40 Kr. pr. Maaned for hver Elev. Eleven betaler de 10 Kr., Amtet og „Selskabet for Norges Vel“ Resten.

*Fru B. B. N.* svarede derpaa først til Hr. Tuxen, at vi havde ikke tilstrækkelig videnskabelig Uddannelse. Vi Kvinder lærte maaske først Sygepleje, naar vort eget lille Barn blev sygt, men mange Gange maatte vi saa prøve os frem, og lærte naturligvis ved Fejltagelsen, men det var en dyr og daarlig Skole. Det var godt nok at spørge, men hvem vil svare? Ikke een.

Der blev sagt før, at vi blev ældre nu end før. Jeg har, læst den danske Hest er bleven 2 Tommer højere, men den danske Rekrut 1 Tom. mindre i det sidste Aarhundrede.

*Hr. Tuxen* vilde helst være konservativ i denne Sag. Naar der var Sammenligning mellem vore Svin og vore Karle, faar de sidste vist den bedste Ernæring. Med Hensyn til at spørge, skal man spørge paa rette Maade, saa faar man ogsaa Svar.

Jeg undervurderer ikke vore Husmødres praktiske Dygtighed; tvertimod tror jeg, vi høre til det mest dygtige Folk, hvad Husførelse angaar, og derfor tror jeg, vi skulde være Foregangsfolk; det har vi ogsaa i særlig Grad Betingelserne for paa Grund af, at vor Folkeoplysning er saa god, saa det gaar an at byde Eleverne en fyldig Undervisning, og fordi vi i denne Sag kan faa Støtte af, at Landbrugsvidenskaben er naaet saa vidt, og at der er Samarbejde mellem de Mænd der arbejder videnskabeligt og de, der arbejder praktisk; et saadant Samarbejde skal der ogsaa til i Husøkonomien, om den skal faa Fremgang.

Det er rigtig, som Professor Oppermann hævder, at Madlavning og Ernæringslære kun er en enkelt Side af en Husøkonomiskoles Virksomhed; men det er svært at faa Folk til at indse Betydningen af Husholdningslære og alt-hvad derunder hører, med Tiden vil det dog maaske lykkes.

*Borgmester Simony* foreslog en Resolution, der gik ud paa at henstille til Lovgiverne at faa uddannet Lærere til Husholdningsskoler og fremme Arbejdet for Husøkonomien baade i videnskabelig og folkelig Henseende.

Resolutionen fik ved Afstemning Forsamlingens Tilslutning med den Tilføjelse, at Resolutionens Enkeltheder burde gøres til Genstand for nærmere Drøftelse paa et nyt Møde.

Det blev da bestemt at afholde et nyt Møde om Husøkonomi-Undervisning en af de nærmeste Dage.

*Borgmester Simony* afsluttede Mødet med en Tak til Fru Berg-Nielsen og til de Herrer der havde deltaget i Forhandlingen.

Mødet var i Industriens Festsal og varede ca. 2½ Time.

*Celestin.*

## Børnene.

Et Plejebarn.

Det var den gamle Historie; Faderen var gaaet sin Vej og havde ladet Moderen ene om at forsørge 6 smaa Børn. Der blev sat et Stykke i Avisen med Bøn om Hjem for nogle af Børnene; derved kom Ejgil til Præstegaarden i B. Da Præstekonen hentede ham ved Stationen, sad han som en lille forskræmt Fugleunge trykket op i et Hjørne af Postvognen; bleg og forsulten saa han ud med et Par store, brune, forunderlig melanolske Øjne. Han var i Begyndelsen meget lidt modtagelig for den Venlighed, der vistest ham i Præstegaarden; han længtes ikke og var ikke uartig; dertil var der ikke Liv nok i ham. Det eneste, han maatte rettes i, var en lille Usandhed en Gang imellem, noget, man ikke havde taget saa nøje i hans Hjem.

Han holdt mest af at sidde i et Sofahjørne med Hænderne i Skødet og stirre ud for sig, en unaturlig Beskæftigelse for en 9 Aars Dreng. Men omsider begyndte Barnet at vaagne i ham — han fik Lyst til at tumle

sig i Haven, der var et rent Paradis for Børn — med Vippe, Karussel og Gynge —, legede med Husdyrene og kørte med Karlen i Marken. Det var fornøjeligt at se, hvordan det sløve Udtryk i Ansigtet forsvandt og afløstes af et glad Smil. Om Vinteren dreves Husfliden i Præstegaarden; Ejgil var meget flink og fingernem og lavede smukke Ting til en Udstilling. Til Julen var han den ivrigste til at lave Pynt til Juletræet. „Ifjor skulde vi ogsaa have haft Juletræ“, fortalte han, „Moder var gaaet ud for at købe et stort ét og saa meget Stads og Foræringer til os; men paa Vejen hjem var der en styg Mand, der stjal det altsammen.“ Men „den stygge Mand“ var sikkert en Opfindelse af Moderen, i Stedet for at sige Sandheden, at der ikke var Raad til at opfylde deres Ønsker. Ejgil kom hvert Aar i Besøg til København. En Gang havde han til Rejsen faaet en smuk blaa Klædes Dragt med Guldknapper. Den kom ikke med tilbage. En Forklaring om, at en Skrædder havde faaet den for at forandre noget paa den og havde beholdt den, var altfor gennemskuelig — den var sandsynligvis vandret til „Onkel“ for at skaffe Penge. Ejgil havde nu sluttet sig varmt til Præstefamilien og længtes altid efter at komme snart tilbage. „Moder“, sagde han, „du skulde bare være paa Landet! der er alle Mennesker gode, der er aldrig nogen, der lyver eller stjæler eller er slemme imod hinanden.“

*N. K.*

## En Skolebog.

Der er nylig af Frk. *Elisabeth Tryde* udsendt en lille Bog, der ser ud til at kunne blive en fornøjelig Ledsager for vore Børn paa deres Udflugter i Mark og Skov, hvor de — smittede af deres Lærers eller Læreres Interesse for Studiet af Plantelivet — ikke længere nøjes med at „plukke Blomster“, men gør hele Planten til Genstand for en ivrig Undersøgelse og glæder sig, naar det lykkes dem at „bestemme“ den. Bogens Titel: *Dansk Skoleflora*, hentyder til den Omstændighed, at Forfatterinden har søgt at begrænse Stoffet saa meget, som det er nødvendigt, naar Skolebørn — eller voksne, der med Hensyn til botanisk Viden staar paa samme Standpunkt — skal have noget Haab om at finde sig til rette deri. Saa vidt man efter det endnu kun korte Bekendtskab med Bogen kan skønne, har Forfatterinden løst Opgaven paa en heldig Maade; anvendt som Skolebog, vil den sikkert bringe et frisk Pust ind i Botanikundervisningen i manges Skole, hvor man hidtil har lært en Del Plantefamilier at kende ved Hjælp af Lærebogen og det af Læreren medbragte tilhørende Plantemateriale, men hvor det aldrig før er forsøgt at give Barnet Smag for en saa fornøjelig Sysel, som det er at foretage Plantebestemmelser. Forskellige smaa praktiske Vink, som man støder paa i „Nøglerne“, viser, at Forfatterinden forstaar sine smaa Læsere og gerne vil jevne Vejen for dem; dog forekommer det mig, at *noget* i den Retning er forsømt derved, at de latinske Navne og de i Teksten anførte Synonymer ikke er optagne i Registeret, hvor saadanne Navne som *Belis*, *Spiræa*, *Bukar*, *Skovsyre* o. s. v. ikke burde søges forgæves.

Bogens Titel frister mig forøvrigt til at fremsætte et Spørgsmaal til mulig Besvarelse fra Sprogkyndig Side: Er det ikke uheldigt paa denne Maade at knæsette den — ogsaa af en anden anset Haandbog anvendt — „overførte“ Betydning af Ordet *Flora*?

Jeg tænker mig, at denne Anvendelse af Ordet er bleven udbredt ved en Slags Smitte og oprindelig hidrører fra *Hastværk* betegnelser af botaniske Haandbøger med en lang Titel. Eksempel: N. N. taler om sin Flora og mener sit Eksempel af „Rostrup: Den danske Flora“.

Der er en begrebsforstyrrende Konflikt mellem det omhandlede Ords Klang og Værdi i Forbindelser, som: Alpe-

flora, Polarflora o. s. v. paa den ene Side og: Skoleflora, Excursionsflora o. s. v. paa den anden, saa at det forekommer mig, at Skolen bør modarbejde den sidste Anvendelse af Ordet, hvis den ikke har meget gammel Hævd at støtte sig til.

*E. M.*

## Lærerindehjemmet.

Har De set Lærerindehjemmet, den Bygning, som Frederiksborgs og Københavns Kommunalråd har indført i Mariendalsvej?

Det er et lille Paradis for enlige Kvinder, for alle os, der har saa svært ved at finde et lille Hjem i hyggelige Omgivelser.

Alt er tiltalende derude i den hvide Bygning med sit høje røde Tag og de fremspringende Karnapper. Ikke mindre indbydende er Haven, der omgiver de to Længer til alle Sider; den ene Længe vender mod Mariendalsvej og den anden ud mod en Eng, der gennemskæres af Aaen. Denne Længe benævnes derfor ogsaa Enghuset. Fra Lejlighederne her har man en landlig Udsigt med græssende Kreaturer og Lærkesang. Dog, den gode Beliggenhed kan ikke Aktieselskabet tilskrive sig Æren for; Grunden er nemlig en Gave fra Justitsraad Josephson.

Ellers har Aktieselskabet Æren for saa meget andet godt, thi det er dette, der har indrettet Lejlighederne med en saadan Omsorg og Indsigt, saa man mærker, at her ikke Arkitekter og Entreprenører raadet egenmægtig; der har staaet „Kvinder bag“.

Der er 3—2 og 1 Værelses Lejligheder; de sidste i Gavle og paa Kviste. Priserne er henholdsvis 340 — 265 — 140 Kr. For det første er altsaa Lejlighederne billige, noget enhver ved at skatte; men mine Læsere ved endnu slet ikke, hvad man faar for denne Pris. Et fremherskende Indtryk af Lejlighederne er det Lys, der overalt vælder ind.

At Værelserne er rummelige, siger sig selv; men tænk Dem! Køkkenet er saa stort, at de fleste anbringer et Bord midt paa Gulvet og benytter det som Spisestue. Og skønt der bor en Økonoma i Stuen, og der er indrettet en fælles Spisestue dersteds, gaar man dog ikke ud fra, at Lærerne skal undvære et Forraadskammer; nej, der er Spisekamre, saa store og gode, at mange Fruer i store Lejligheder vist vil ønske sig Mage dertil. Det siger sig selv, at der er anbragt Skabe overalt, hvor der frembød sig en Mulighed. Men noget af det nydeligste ved Lejlighederne er Entréen; thi baade 3—2 og 1 Værelses Lejlighederne er forsynede med en lys Entré med Vindue ud til fri Luft. Det samme er ogsaa Tilfældet med Klosetrummet \*). De 1 Værelses Lejligheder har stor Alkove; Entréen der er forsynet baade med Kogegas og Vandhane. Alle Lejligheder er udstyrede med udmærkede røgforbrændende Ovne.

Endelig findes der Badeværelse i Bygningen.

Der findes 32 Lejligheder.

I den ene har Økonomaen Bolig; denne støder op til den fælles Spisestue. I en anden Lejlighed bor Portneren, der sørger for Renholdelse af Gaard og Hus.

Haven er anlagt med Plæne og Buskadser, forsynet med Lysthuse; Opbinding af Planter, Lugning osv. besørger af Beboerne efter disses Lyst og Evne.

Att Beboerne befinder sig vel, er sikkert nok, det udtales enstemmig af dem; men det kan ikke nytte at tænke paa at flytte derud, for alt er optaget.

Gid mange kvindelige Organisationer kunde og vilde efterligne, hvad her er bragt til Udførelse.

Bryderi koster det at faa noget saadant i Stand; men hvert Aar bringer heldigvis ikke en Lock-out. Det gode Resultat vil sikkert give Lærerindeforeningen Mod til at rejse lig-

\*) Ad Aare indrettes W. C.